

14.5.2017

**Luomakunnan sunnuntai
Tainionkosken kirkko**

Saarna Piia Frosti

Joh. 1: 1-4

Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona,
ja Sana oli Jumala. Jo alussa Sana oli Jumalan luona.
Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt,
ei ole syntynyt ilman häntä. Hänessä oli elämä,
ja elämä oli ihmisten valo.

"Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää". Näin päivän lukukappaleena kuultu 1. Mooseksen kirjan kohta kuvaa Jumalan luomistyön onnistumista. Mooseksen kirja alkaa Jumalan luomistyöstä. Johanneksen evankeliumi lähtee puolestaan liikkeelle iankaikkisuudesta, jo ennen maailman luomista olevasta ajasta. Johannes korostaa, että Jumalan Sana on persoona, joka on iankaikkinen ja olemukseltaan Jumala. Sanan tehtävänä oli saattaa langennut luomakunta Jumalan yhteyteen, ja se oli alussa Jumalan luona täydellisessä sopusoinnussa hänen kanssaan. Kaikki Jumalan ulkopuolella oleva on saanut syntynsä hänen Sanansa välityksellä. Elämä ja valo kuuluvat Johanneksen evankeliumin luonteenomaisimpiin sanoihin. Elämän lähde on luonnollisesti myös valon lähde. Sanan tuleminen ihmiseksi merkitsi elämän ja valon saapumista maailmaan.

Vietämme tänään luomakunnan sunnuntaita. Jumala ilmaisee itsensä maailman kautta. Vastavuoroisesti maailmankaikkeus todistaa hallitsijastaan: Hän on luonut sen, pelastanut sen ja vaikuttaa siinä lakkaamatta. Jumalalla on aktiivinen rooli luomansa maailman tapahtumiin. Sana on tullut lihaksi, kun Jumala on syntynyt ihmiseksi ihmisten keskelle Jeesus Nasaretilaisena, tullut osaksi luomakuntaa ja samalla ottanut ihmisluonnon osaksi omaa olemustaan. Kristuksessa Jumala on rakentanut sillan itsensä ja syntiin langenneen ihmisen välillä. Tämä sillan rakennus, pelastussuunnitelma, on ollut Hänen aikomuksensa jo ennen maailman syntyä, kuten päivän evankeliumi ilmaisee: "Jo alussa Sana oli Jumalan luona." Jumala on läsnä kaikkialla kaikkeudessa Pyhänä Henkenä. Sellaista paikkaa maan päällä ei olisi, jonne Jumalan läsnäolo ei yllä. Hänen tietämättään ei tapahdu mitään. Jumala tahtoo pitää huolta luomakunnastaan ja haastaa meitä työtovereikseen viljelemään ja varjelemaan sitä, jotta luomistyön tulokset säilyvät ja luonnon tasapaino ei järky.

Vaikka ihminen on viljellyt ja hoitanut luomakuntaa, ihminen on kuitenkin ollut samaan aikaan isossa roolissa luonnon tasapainon järjestyttämisessä. Luin hiljattain äidiltäni saamiani vanhoja Maaseudun Tulevaisuus-lehtiä. Maaliskuun 1.päivän lehdessä oli järjestyttävä artikkeli otsikolla "YK julisti sodan merien muoviroskalle". Otin artikkelin talteen, sillä se kosketti. Artikkelin mukaan meriin joutuu vuodessa kahdeksan miljoonaa tonnia muovia eli rekkalastillinen joka minuutti. Mikäli muovipullojen ja muun kertakäyttöisen roskan kaataminen meriin jatkuisi nykytahdilla, niissä olisi

vuonna 2050 enemmän muovia kuin kaloja, ja muovia löytyisi likimain jokaisen merilinnun vatsasta!

Luomiskertomuksen alkuperäinen pointti on luonnon suojelussa ja sen tavoittelussa. Luomiskertomuksen ihmisen suurin ongelma ei ollut siinä, tuhoaako hän luonnon, vaan se, tuhoaako luonto hänet. Silloin ihminen pohti, onnistuuko hän repimään elantonsa viljasta, karjaeläimistä ja merestä, vai pakenevatko riistaeläimet hänen käsistään, kuoleeko karja tauteihin ja syövätkö tuholaiset hänen ruokansa. Eli tämänhetkiseen maailman tilanteeseen aivan vastakkainen näkökulma. Nyt Jumalan käskyssä olisi nähtävä muistutus siitä, että ihmisen toimeentulo on sidoksissa luonnon hyvinvointiin. Maan ottaminen haltuun on sen viljelemistä ja varjelemista niin, että se ruokkii Jumalan kuviksi luodut ihmiset. Tässä meillä maailman ihmisillä on peiliin katsomisen paikka. Toivoisin, että valtiot havahtuvat laajemmalla rintamalla esimerkiksi siihen, miten kierrätystä voitaisiin tehostaa ja kuinka roskan päätyminen maailman meriin ja luontoon saataisiin aisoihin. On ollut surullista seurata kuinka esimerkiksi Yhdysvallat on supistanut resurssejaan erilaisiin luontoon, ilmastoon ja ihmisarvon toteutumista tukeviin projekteihin. Mielessä kytee pelko siitä, että tätä menoa emme ehdi pelastaa maailman ekosysteemiä ennen kuin siihen vaikuttaminen on liian myöhäistä.

Luomiskertomus nostaa esiin myös parisuhteen ulottuvuuden ja merkityksen osana Jumalan luomistyötä. Luomiskertomusten mukaan parisuhde ja perhe ovat ihmisen perustavanlaatuinen elämänmuoto. Ihminen on luotu olennoksi, joka haluaa perustaa perheen ja kantaa

vastuun siitä. Näin tehdessään hän osallistuu Jumalan luomistyöhön, sillä pareille syntyy lapsia, jotka aikanaan perustavat oman perheen. Perheen kautta toteutuu Jumalan käsky ihmiselle ”lisääntykää ja täyttäkää maa” (1. Moos. 1:28). Luomiskertomukset esittävät idyllisen ja periaatteellisen kuvan perheestä ja parisuhteesta. Käytännössä Vanhan Testamentin ajan avioliittomalli oli toisenlainen. Avioliitto ei perustunut tasavertaisten ihmisten yhteiseen sopimukseen, vaan mies otti itselleen vaimon, joka rinnastettiin miehen omaisuuteen. Käytännössä avioliiton solmiminen tapahtui usein vanhempien aloitteesta. Näin tapahtuu vielä tänäkin päivänä useiden maiden eri uskontojen kulttuureissa. VT:n maailmassa perhe oli miehen perhe, lapset miehen lapsia ja koti miehen koti. Nainen määriteltiin puolison kautta. VT:n maailmassa miesjohtoinen perhemalli oli itsestäänselvyys. Uudessa Testamentissakin näkyy parisuhdeajattelun miesjohtoisuus, vaikkakin joissakin yhteyksissä edetään tasavertaisuuden suuntaan. UT:ssa Paavali näyttää edellyttävän, että mies ja nainen ovat tasavertaisia kumppaneita, joilla molemmilla on samat oikeudet ja velvollisuudet. UT:ssa miehelle ei enää sallita avioliiton ulkopuolisia suhteita. Näin UT:n avioliittokäsityksessä on siirrytty VT:n käsitystä tasavertaisempaan suuntaan.

Monissa hengellisissä piireissä ajatellaan, että mies on perheen pää ja naisella on perheessä käytännön arjen pyörittäjän rooli. On kuitenkin hyvä muistaa, että luomiskertomuksessa itsessään ei ole minkäänlaista sukupuolten välistä arvojärjestystä tai roolitusta. Jommankumman on vain tultava ensin ja tässä luomiskertomuksessa mies luotiin ensin. Meillä Suomessa

sukupuolten välinen tasa-arvo toteutuu melko hyvin, mutta muualla maailmassa naisten oikeuksissa olisi rutkasti parantamisen varaa.

Tänään vietetään myös äitienpäivää. Äitiyteen ja vanhemmuuteen kietoutuu elävällä tavalla Jumalan luomistyön ulottuvuus. Jumala punoo uuden elämän äidin kohdan turvallisessa lämmössä. Yhdeksän kuukauden kuluessa kahdesta pienestä solusta muotoutuu ainutlaatuinen ihmistaimi. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen eikä kahta hänenlaistaan löydy koko maapallolta. Äitiyteen liittyy tänä päivänä monenlaisia haasteita ja odotuksia. Vietin useamman vuoden kotona perheemme neljää tytärtä hoitaen. Kotiäitiys oli antoisaa ja nautin kiireettömyydestä ja lasten kanssa olemisesta. Mutta samalla äitinä olemiseen liittyi paljon vähemmän mieluisia asioita kuten, jatkuvaa ruuan laittamista, tiskipöydän raivaamista, hermojen kiristymistä lasten nahistellessa keskenään, jatkuvaa saatavilla oloa, toimintavalmiutta ja siivoamista. Ajoittain arkeen väsyneenä havaitsin itsestäni varsin epämiellyttäviä piirteitä. Olin kireä, tiuskin lapsille ja puolisolle, väsyin jatkuvaan palvelualttiina olemiseen. Mielessäni olin luonut kuvan kärsivällisestä, lempeästä ja pitkähermoisesta äidistä. Jossakin vaiheessa huomasin, ettei oma äitiyteni olekaan tuon oman ihanneäitiyden kuvan mukaista. Lapsiperheen arjen intensiivisyys ja vaativuus olivat ehkä asioita, joita en osannut ottaa riittävällä tavalla huomioon luodessani ihannekuvaa äitiydestä. Pettymyksen hetkissä koin, että olen epäonnistunut maailman surkein äiti. Turvauduin Jumalaan. Raahustin mielessäni Jeesuksen ristin juurelle. Sieltä minulle avautuivat anteeksianto, armo ja rakkaus. Oivalsin, että aina ei tarvitse olla kaikkeen venyvä,

kaikkivoipainen vanhempi. Vajavaisena, epätäydellisenäkin voin olla riittävän hyvä äiti. Äitiys, kuten koko vanhemmuus, on turvallisen kodin luomista lapsille, se on rakastamista lapsen rinnalla elämän tiimellyksessä ja tilan luomista jokaiselle perheenjäsenelle, niin että jokaisella perheenjäsenellä olisi tilaa kasvaa ja tulla rakastetuksi juuri sellaisena kuin on. Jumalan lähellä, ristin juurella saa olla keskeneräinen vanhempi uutta oppimassa. Sekin on osa Jumalan luomakunnan ihania ulottuvuuksia. Saamme laskea elämämme turvallisesti Jumalan käsiin. Se on juuri sitä oikeaa pyhää huolettomuutta, jota Jeesus halusi opettaa puhuessaan kedon kukista ja taivaan linnuista.

Nousemme nyt tunnustamaan yhteisen kristillisen uskomme.